

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5:50 mesečno, četrtletno K 16:50.
Če si pride naročnik sam v upravnishvo po list: Mesečno K 5.—. — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Dogodki na Koroškem

Ne bilo bi prav, če bi hoteli vlepševati, ali pa celo fajtiti dogodke, ki so se odigrali na naši koroški meji. Danes moramo računati z dejstvi. Morali smo premakniti demarkacijsko črto in pri tem smo izgubili mnogo slovenske zemlje. Izgubili pa smo tudi mnogo naših mož in mladeničev, mnogo premoženja je uničenega. In zadovoljni moramo biti, da se ni nič hujšega zgodilo.

Za nas, ki smo na skrajni severni meji in ki smo zelo odvisni od razmer na Koroškem, so prišli dogodki popolnoma nepričakovano. Vsled tega mislimo, da je bila stvar vendarle započeta v Ljubljani. In v tem oziru sta značilna izjava poverjenika Kristana in vprašanje poverjenika Prepeluha na gospoda predsednika deželne vlade za Slovenijo. Prvi izjavlja, da se v nobeni seji deželne vlade ni razpravljalo o tej vstaji na Koroškem ter o tem, da posežejo v boj tudi naše čete, in da se o tem tudi ni nič sklepalo. Prepeluh pa vprašuje gospoda predsednika: 1. Ali mu je kaj natančnejšega znano o teh dogodkih in njih poteku? 2. Kaj je bil vzrok, da se je premirje kršilo, kdo je vodil vojaške operacije in kdo je za nje odgovoren? in 3. Ali je gospodu predsedniku znano, da obstoji dogovor med takozvano koroško deželno vlado in italijansko okupacijsko oblastjo, po katerem bodo Italijani pomagali Nemcem z municijo in drugimi

vojnimi potrebščinami za slučaj, ako bi hoteli Jugoslovani kršiti sedaj veljavno premirje na Koroškem?

Dobro poznamo barbarske razmere, ki so zavladale v onih slovenskih krajih, odkar so jih zasedle nemške nedisciplinane roparske tolpe. Kradli, ropali in požigali so. In le naravna posledica tega bi bila, če bi se naši slovenski kmetje uprli. Ker pa vemo, da nemške tolpe niso pobrale le živeža, živine in obleke, marveč tudi orožje, tedaj je pač več nego dvomljivo, da bi šli naši kmetje z gorjačo ali pa s pestjo nad nemške tolpe, ki so dobro oborožene s puškami, strojnimi in topovi, že ta okoliščina tudi nas sili k vprašanju: kdo je započel ta eksperiment, ki bi postal za nas prav kmalu katastrofalen, da ni posegla vnies krepka pest našega obmejnega poveljnika?

Mi popolnoma dobro vemo, da že zdavnaj obstoji zveza med Lahi in Nemci, vsaj je morda ravno Maribor zibelka te zveze. To smo konstatirali že pred meseci. In zato smo tudi svarili pred vsakim nepremišljenim korakom, kajti računati moramo vedno in povsod z razmerami, ki faktično vladajo.

Ker smo torej tu na severni meji, predvsem v Mariboru precej dobro podučeni o teh faktičnih razmerah, smo mnenja, da bi se brez posvetovanja z našimi merodajnimi činitelji in brez njihovega soglasa ne smelo pričeti tako ravno za nas lahko usodepolne stvari. In če bi se to storilo, bi bil danes

položaj na Koroškem morda precej drugačen.

Danes smo v demokratični državi in vsled tega smemo pač zahtevati, da se jasno odgovori na zgorajšnje vprašanje, kajti nam je vedno in povsod pred očmi edinole blaginja našega naroda, naše domovine, nikdar pa ne interes posameznika.

Političen pregled.

Koroška fronta. LDU. Celovec, 6. maja. (DKU). (Nemško poročilo). Tiskovni urad koroškega deželnega odbora poroča o položaju na koroški fronti nastopno: 5. maja ob dvajsetih: Dasiravno se je sovražnik ojačil z rezervami, so naše čete zavzele Pliberk in Železno Kaplo. — 6. maja opoldne: V splošnem je položaj ostal neizpremenjen. Naše čete se bojujejo v hribovju med Pliberkom in Spodnjim Dravogradom in so prodrle do železniške postaje Prevalje.

Nemške čete na naši meji. LDU. Dunaj, 5. maja. (ČTU). Iz okolišča nižjeavstrijskega deželnega poveljnika je dosedaj odšlo na jugoslovansko mejo pet bataljonov narodne brambe in sicer 3 z Dunaja in 2 z Nižje Avstrijskega. (To priznajo. Koliko je pa res?)

Nemška Avstrija in mirovna pogajanja. Geneve, 5. maja. V nemško-avstrijskem vprašanju so se na mirovni konferenci odločili, da bo ta država nevtralna republika pod varstvom zveze narodov. Poziv avstrijski

hipni izpremembi. Le eno čustvo v človeškem srcu daje obličju tako toploto, tak izraz. Kako lep je bil zdaj, kako dostojanstven, kakor — z eno besedo, vse one lastnosti je imel, ki jih jaz nisem imela, razen —

Toda glej! Kaj pomeni to? Šel je mimo gospodične Sperry — se je nasmehljaj ter rekel prijazno besedo — in zdaj govori z menoj, samo z menoj ter ponudi meni svojo roko! Smehljaj in smehljaj se na način, kakor se ni smehljaj gospodični Sperry: toplejše, osebnije bi rekla.

Vsa srečna sem sprejela njovo ponudbo. Luči so se mi zdele medlejše nego prej. Nič drugega ni več žarelo v dvorani nego njegov smehljaj. In zdelo se je, kakor da bi njegov smehljaj izpremenil ves svet. Nič več nisem mislila na svojo neznanost. Pozabila sem, da sem bila premajhna, in da nisem imela onih čarov, ki bi mogli učinkovati na njegovo oko ali srce. Pustila sem, da me je odvedel in ničesar ga nisem vprašala. Vživela sem trenutek in nisem na to mislila, kaj se bo zgodilo v naslednjih minutah, dokler nisem sedela z njim v najbolj prijaznem kotu rasli jake, daleč od vseh drugih. In le nedoločni glasovi godbe, ki so prihajali na najina ušesa, so naju spominjali na prizor, ki sva ga ravnokar zapustila.

(Dalje prihodnjič.)

Veliki mogul.

Angleški spisala A. K. Green.

Prvo poglavje.

Ono noč so se med vsemi dekleti morda najmanj na me ozirali, vendar pa sem bila naj-srečnejša — do ene ure. Potem pa se je za me vse rušilo, oziroma so mi vsaj zadali težek udarec. Kako in zakaj se je to zgodilo, hočem povedati.

Nisem imela lastnosti, s katerimi se dekle prijiubi moškim. To sem si čestokrat mislila, prav čestokrat v zadnjem času. Postave sem preneznatne in moje poteze so prenavadne, da bi mogla kaj pričakovati od svoje zunanosti. In tako se je zgodilo, da v svojih načrtih glede bodočnosti nisem nikdar na to mislila, da se bom kedaj poročila. Tudi zdaj mi že ni dopuščala diploma bolniške strežnice, ki sem si jo po triletnem težkem študiju in trdem delu priborila, misliti na ljubezen.

Nisem bila rojena za ljubezen. Toda če bi bila, če bi bila lepše postave, boljših potez ali če bi imela vsaj kaj izraz, ki zakrije vse nedostatke razen izrazite grdote, tedaj pač dobro vem, komu bi hoteli ugajati, čigavo srce bi skušala s ponosom si priboriti.

To je spoznalo moje srce prvi hip, ko sem

koncem prvega plesa stala sredi skupine mladih deklet ter so ozirala po dvorani. Ko sem namreč slučajno pogledala tja, kjer sta naš gostitelj in njegova soproga sprejemela nanovo došle goste, sem zapazila, da oni gospod, s katerim sta se ravnokar zabavala, ni bil nihče drugi nego Anson Durand.

Ztelo se je, da se navzlic svoje zabave ozira po celi dvorani. In iz njegovega obnašanja sem sklepala, da napeto nekoga skuša videti. Koga je iskal? Gotovo eno izmed številnih veselih in živahnih deklic poleg mene. Skoro neprenehoma se je oziral proti nam. Toda katero od teh je iskal?

Menila sem, da to vem. Spomnila sem se, pri kom sem ga prvič videla, pri kom sem se od tedaj več nego enkrat z njim sešla. Bila je krasno dekle, duhovita in živahna. V onem trenutku je stala ravno poleg mene. V tjeni lepoti je bila ona moč, ona naravna moč, ki je morala ravno na moža take nadarjenosti in take prikupljive nadarjenosti kar najbolj učinkovati. Če sem ga še nadalje opazovala, tedaj sem morala pač opaziti, da se bo razvedrilo njegovo obličje, kakor hitro bo videl, da ga je ona zopet spoznala. In do tega je moralo kmalu priti. Nisem se motila. Takoj na to se je uresničilo moje mnenje. Njegovo obličje se je tako razjasnilo, da se nisem mogla motiti o vzroku tej

skim delegatom je huda presija proti Italijanom. — Mesto Salandre in Barzilaja pojedeta v Pariz najbrže Luzzatti in Tiftoni. Od včeraj naprej štrajka v Italiji osobe vseh železnic. — 80 kolovodij pariških demonstracij 1. maja pride pred vojaško sodišče. — Privatne vesti iz Amerike pravijo, da name-rava Wilson odpotovati 25. maja in da je kongres vpoklican za 1. junija. — V Bostonu in Chikagu je došlo do nemirov.

Jadranski spor. Orlando je že dal odgovor na predloge, ki mu jih je v soboto izročil poslanik Barrere. V Parizu je predlagal kompromis, po katerem bo Reko deset let upravljala Zveza narodov in se bo medtem časom Jugoslaviji zgradila druga pomorska luka. Ostala pogajanja v Parizu so ostala doslej brezuspešna. Mirovni preliminariji bodo do torka dotiskani. Za zadnji termin, da se predlože konferenci, velja prihodnji petek. »Daily Mail« izjavlja, da se Italija ne more sklicevati na londonsko pogodbo, ker se je sama ni držala, ker ni Nemčiji pravočasno napovedala vojne.

Jugoslovanska delegacija. Geneve, 4. maja. Zelo se opaza, da se udeležuje jugoslovanska delegacija razgovorov z Nemci v imenu Kraljevine Slovencev, Hrvatov in Srbov, ne pa v imenu Srbije, in da se Črnagora pogajanj ne udeležuje več.

Priznanje naše države. LDU Bern, 6. maja. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Svet trojice bo razpravljal v petek o priznanju Jugoslavije. »Rappel« piše, da sta se Francija in Anglija odločili, posnemati zgled Zedinjenih držav. Oficijelno priznanje kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev se mora izvršiti pred podpisom mirovnih preliminariev, da bodo mogli jugoslovanski delegatje podpisati mirovno pogodbo že v svojem novem svojstvu in ne samo kot delegatje Srbije.

Čehi na Dunaju. LDU. Dunaj, 5. maja. (ČTU) Končno veljavno ugotovoljen izid včerajšnjih volitev daje Čehoslovakom osem glasov v občinskem svetu, štiri v deželnem zboru in 41 v okrajnem svetu.

Nevtralizacija Avstrije? LDU. Dunaj, 5. maja. (ČTU.) Sklep sveta trojice, po katerem bi se Nemška Avstrija nevtralizirala in stavila pod varstvo zveze narodov, je vzbudil v vseh političnih krogih veliko pozornost. Vladni krogi so izjavili, da niso razen poročila Agence Havas dobili nobene vesti in da hočejo počakati s svojo sodbo. Vendar se lahko z gotovostjo sklepa, da je bil včerajšnji komunike državnega urada za zunanje posle glede vprašanja nemške južne Tirolske sklenjen pod vplivom vsak čas pričakovanih sklepov antante. V merodajnih političnih krogih menijo, da bo prva posledica takega sklepa antante odstop državnega tajnika za zunanje posle dr. Bauerja, ki se vsled svoje politike brezpogojne priklonitve Nemške Avstrije k Nemčiji ne more pogajati glede nevtralizacije. Razmotrivali so tudi že vprašanje naslednika. Naravno je, da je to vprašanje v sedanjem času zelo težavno. Menijo pa, da bo po odstopu dr. Bauerja njegov namestnik dr. Klein vodil pogajanja. Dr. Klein se do sedaj v zunanjih političnih zadevah še ni izpostavil.

Dnevne novice.

Zahvala kralja vladnemu komisarju dr. Pfeiferju na udanostni brzojav povodoma slavlja polletnice zavzetja Maribora. Vladni komisar dr. Pfeifer je sprejel na udanostni brzojav povodom slavlja polletnice odrešitve Maribora iz tujega jarma, sledeči odgovor: »Iskrena hvala Vama i stanovništvu Maribora na pozdravu prilikom ovogodišnje svetkovine oslobodjenja i moja želja za srečo in napredak toga kraja u krugu ostale braće. — Kabinet Nj. Veličanstva kralja, službeno Aleksander«.

Izredni občni zbor Tiskovne zadruge v Mariboru se vrši, kakor smo že včeraj objavili, 15. t. m., in sicer ob 8. uri zvečer v posvetovalnici Posojilnice v Mariboru (Narodni dom). Na sporedu je: 1. izprememba pravil in 2. slučajnosti. Vabimo vse člane k udeležbi.

Nemške lumparije. Po Koroškem mečejo nemški letalci med naše jugoslovanske vojaške letake, s katerimi jih hujskajo proti državi in na upor. Na letakih je podpisan »slovenski vojaški svet v Ljubljani, St. Peterska kasarna, letovodja Oblak«. Obenem pa je pripomba, da je letak natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Seveda je to nesramna laž in sleparstvo, ki se je porodilo v Celovcu. V Ljubljani sploh ni nobenega vojaškega sveta in tudi Učiteljska tiskarna tega letaka tudi ni natisnila. Kdor pozna našega jugoslovanskega vojaka, ta dobro ve, da ga take laži ne bodo zapeljale v mreže, ki jih nastavljajo koroški Nemci in nemškutarji, bratci naših štajerskih Orničevcev. Slaba mora presti nemškim roparskim tolpom na Koroškem, če se morajo posluževati takih nizkih sredstev, če morajo zapeljevati naše domovine zveste fante k izdajstvu, da dosežejo hipne uspehe. Naši vojaki dobro vedo, zakaj se morajo še danes vojskovati, čeprav bi mi vsi prav iz srca želeli, da nastopi že enkrat tako zaželjeni mir. Mi se bojujemo danes proti nemškim roparskim tolpom, ki ropajo in požigajo po naših slovenskih krajih na Koroškem. Nam gre za življenje naših slovenskih kmetovalcev, za njih lastnino in dobrobit, nam gre za našo slovensko Koroško. In če bi naši vojaki ubogali zapeljive, obenem pa lažnjive besede koroških Nemcev ter pometali proč orožje, bi te nemške roparske tolpe, ki so se nateple skupaj iz cele lačne Nemške Avstrije, udrle v našo zeleno Štajersko in na Kranjsko ter tam delale ravnoisto, kakor delajo zdaj na Koroškem. Ropale, požigale in morale bi. Našemu kmetu bi vzeli zadnji živež, odpeljali mu zadnji rep iz hleva, požgali hišo in hlev. Naši vojaki na koroški fronti varujejo torej tudi življenje in lastnino celokupne naše ožje domovine, naše Slovenije.

Kako ravnaajo Nemci z našimi ranjenci. S koroške fronte so pripeljali ranjenca, ki je dobil strel v trebuh. Ko je ležal težko ranjen na tleh, ga je nemški ropar v vojaški obleki dvakrat ranih z bajonetom. Prav lahko so Nemci ponosni na svojo kulturo.

Nemške grozovitosti na Koroškem. Nemška kultura se kaže na Koroškem v pravi luči. Nemške vojaške in roparske tolpe prav tako divjajo, kakor so svojčas divjali nemški vojaki po Belgiji in Franciji. Ujete slovenske kmete obešajo in streljajo. V Velikovcu so umorili dve slovenski šolski sestri z ondotne slovenske šole. In prav tako bi te nemške čete divjale, če bi prodirale naprej na Štajersko in Kranjsko. Vsled tega je pač dolžnost vsakega Slovenca, ki ga kliče dožnost pod orožje, da se odzove temu pozivu in da prepreči namere nemških roparskih tolp.

Ne bodimo pretolerantni. Na Koroškem more in obešajo naše kmete, naše šolske sestre. Po Mariboru pa hodijo in se šopinjijo nemški hujskaci, se zbirajo po raznih gostilnicah, kjer sklepajo razne zarote za vsak slučaj. Med temi je pretežna večina odpuščenih nemških uradnikov in nastavljenec. Morda bi bilo vendar le dobro, da bi se ti elementi spravili čez mejo.

Slovensko lice Maribora še ima vsepo-vsod temne pege in lisaje, da celo kozaste

otekline. Na vseh koncih in krajih se bliščijo nemški napisi — mi pa pravimo, da je Maribor slovenski. Velika malomarnost je, da imata celo 2 slovenska odvetnika še vedno nemške napise. Isto velja za slovenskega notarja. Kako pa postopajo Nemci in Lahi v tistih mestih, ki jih smatrajo za svoje? Niti najmanjšega sledu ni po kakem slovenskem napisu, pa tudi ne po kakem slovenskem človeku. Vse je izginilo čez noč. Tuje misije dobijo tudi od zunanje oblike dotičnih krajev primeren utis. Zato v slovenskem Mariboru dol z nemškimi napisi in ven z avstrijskimi državljani — pa takoj!

Mobilizacija se vrši v najlepšem redu in z najboljšim uspehom. V resnici obdujemo v teh časih disciplino našega ljudstva. Na nekaj pa moramo naše oblasti opomniti. Na noben način se ne smejo delati izjeme pri oprostitvah. Kdor je glasom poziva primoran iti k orožnim vajam, mora to dolžnost brez vsake izjeme storiti, naj bo to kdorkoli. Mi bomo z vso strogostjo na to pazili in vsako tako izjemo brez ozira na desno in levo zabelježili. Da bi se gospodje v lepših suknjah vojaški službi odtegovali, mesto da bi dajali dober vzgled tistim našim ljudem, ki morajo zapustiti plug, to se ne sme zgoditi.

Bodimo predvsem narodni. Politični boj, ki sta ga pričeli zadnji čas Slovenska ljudska stranka in pa Jugoslovanska socialna demokratska stranka, rodi žalostne posledice. Nemci so se pričeli družiti posebno s socialnimi demokrati, ne morda iz prepričanja, marveč edinole vsled tega, ker vidijo v naši socialni demokraciji nekako braniteljico nemštva in nemškutarstva na naših severnih mejah. Socialni demokrati so nastopili na primer svojčas za talce, ki jih je vzel general Maister, zavzeli so se tudi za odpuščene nemške nastavljenice. In to rodi slab sad. Dokaz temu je, da kličejo nemškutarji na letaku, s katerim zapeljujejo naše vojaške na koroški fronti k izdajstvu »Živel slovenski socialni demokrati«.

Odpustnice legije prostovoljcev za Koroško. Opozarja se legionarje, ki so dobili odpustnice od bivšega poveljstva legije prostovoljcev za Koroško, da vzamejo na znanje, da jih te odpustnice nikakor ne oproščajo od aktivnega službovanja v vojski Kr. SHS. Oni so, v slučaju vpoklica njih letnikov, obvezani odzvati se pozivu ter se v nasprotnem slučaju kaznujejo, kot vsak drug vojni obveznik, po obstoječem vojnem zakonu. — Referat legije prostovoljcev za Koroško.

Cvetlična veselica, ki se namerava vršiti v nedeljo, 11. 5. 1919, bi se v očigled nesrečnim dogodkom na Koroškem morala na vsak način preložiti na poznejši čas. Pri tej priliki naj bo dovoljeno opozoriti na to, da se prispevki naj pobirajo izključno pri premožnih ljudeh, ne pa pri uradnikih, ki so danes največji reveži. Nekaj se mora nabrati. Moralno dolžnost pa imajo v teh za naše uradništvo neizmerno težavnih časih premožni slovenski sloji, da priskočijo naši mladini z dvojnimi prispevki in razbremenijo uradništvo. Zato tisto bolj športu podobno pobiranje po ulicah nikakor ni namestno, ker bi se tam spravilo marsikoga v zadrego in konečno v nevoljo.

Blago iz Amerike za Jugoslavijo. V Solun je dospela večja množina vsakovrstnega blaga iz Amerike, največ manufaktura, platna, čevljev in sličnega blaga. Interesenti naj se obrnejo na beogradsko trgovsko zbornico glede informacij o ceni in drugih okoliščinah. Vzorci so tudi tam na razpolaganje.

Nov slovenski notar v Mariboru. Za notarskega namestnika odslovljenega dr. Hermana Wiesthalerja je imenovan Franjo Krisper.

Premogokopi v Trbovljah in Hrastniku rezervirani za naše železnice. Beogradska vlada je sklenila, da rezervira velik del produkcije premogokopov v Trbovljah in Hrastniku za potrebe železničarjev. Od sedanjega produkcije bodo v bodoče dobivale železnice v Sloveniji 30 odst., na Hrvaškem 28 odst., a železnice v bivši Srbiji 12 odst. Razdelitev tega premoga bo poverjena poseb-

Podpisujte drž. posojilo!

nemu komisariju ministristva za promet. Ostanek 30 odst. dosedanje produkcije bo ostal za privatne potrebe v Sloveniji in na Hrvaškem. S produkcijo nad 200 vagonov dnevno razpolaga ljubljanska vlada po svoji previdnosti.

Povišanje službenih prejemkov okrožnih zdravnikov na Slov. Štajerskem. Sprejeme se načrt naredbe celokupne vlade za Slovenijo v Ljubljani o začasnem povišanju službenih prejemkov okrožnih zdravnikov na Slov. Štajerskem: 1. Do preklica, dokler trajajo sedanje izredne razmere, se okrožnim zdravnikom na Slov. Štajerskem od 1. januarja 1919 dalje dovolj draginjska doklada v izmeri 100% vseh službenih prejemkov, t. j. osnovne plače, starostnih doklad in krajevne doklade. 2. V pokritje tega povišanja se podvojijo prispevki, ki jih imajo po določilih § 11 zakona z dne 28. aprila 1909, štajerski dež. zak. štev. 40, prispevati okraji in občine. Ti prispevki, ki se odmerijo v odstotkih v okraju, ozir. občini predpisanih, dokladam podvrženih direktnih državnih davkov, znašajo torej od 1. januarja 1919 dalje do preklica: a) za vsak okraj 2%, b) za one občine, v katerih se pobirajo občinske doklade nad 23%, za dobo te dokladne višine 3%, c) za one občine, v katerih se pobirajo občinske doklade do 25%, za dobo te dokladne višine 3%, c) za one občine, v katerih se pobirajo občinske doklade do 25%, za dobo te dokladne višine 5%. Ostala določila § 11 imenovanega zakona veljajo neizpremenjeno dalje.

Nezdrave razmere v rez. bolnišnici. Prijeli smo ter priobčujemo: Popravek v smislu § 19 tisk. zak. k notici »Nezdrave razmere v rez. bolnišnici« štev. 94 »Mariborskega delavca« od 26. aprila 1919: Res je, da je v rezervni bolnici nastavljeno še nekaj nemških sester, toda le takih, ki imajo vse izpite, so dobro izvežbane in ki vrše tudi strogo svojo dolžnost. Vse te sestre se uče slovenski in jim je strogo zaukazano, da se poslužujejo kolikor mogoče slovenščine. Ni res, da so te sestre nastavljene le pomoč. Res je pa, da se jih je pridržalo namenoma in sicer v interesu naših bolnih in ranjenih vojakov, ki potrebujejo postrežbo strokovno dobro izvežbanega personala, in ker je zelo težko ali pa sploh nemogoče dobiti primerne nadomestitve. Pripomni se, da se je ravno v zadnjem času moralo odpustiti tri slovenske sestre radi nepokorščine in nerednosti. Poveljstvo bolnice pazi strogo na to, da se pridržijo predvsem sestre in strežnice slovenske narodnosti, ne more pa seveda na škodo bolnice in rednega izvrševanja službe pridržati onih sester, ki ne izpolnjujejo vestno svojih dolžnosti.

Slovenci! Slovenke! Govorite povsod samo slovenski!

Iz gibanja Jugoslovanske demokratske stranke.

Sijajni shodi JDS v mariborskem okrožju so se vršili v nedeljo, dne 4. maja pri Sv. Križu v Veržuju in pri Mali Nedelji. Govoril je na vseh član Narodnega predstavništva Fr. Voglar s krasnim uspehom. Da bi onemogočilo shode JDS, je priredilo vodstvo SLS oziroma SKZ pri Sv. Križu in pri Mali Nedelji na popolnoma nov, povsem nelojalen način ob isti uri protishode, da bi zvalili kmetško ljudstvo na svojo stran. Toda temeljito so se zaračunali. Pri Sv. Križu so šle na njihov shod ženske, moški pa na shod JDS. Prišlo je do 200 postavnih kmetov. Pri Mali Nedelji pa niti vse ženske niso šle pod farovski kozolec na duhovniški shod, tako da so morali gg. precej časa čakati z otvoritvijo. Naš shod pa je bil tako močno obiskan, da je moralo do 100 ljudi na hodniku stati. Ti shodi so bili res dokaz, da naše zrelo ljudstvo na navadno hujskarijo nič ne da in jej ne veruje.

Razne novice.

Mačka na strehi — slabo znamenje. Politik, ki je zastopal trenutno zelo nepopularno politiko, je iskal slugo. Prišel se mu je ponujat eleganten možakar. Vprašal ga je najprej, kakšnega političnega prepričanja je. »Hm«, je rekel sluga, »to ni merodajno. Merodajno je Vaše politično prepričanje. Ali smem vprašati, kateri politični stranki pripadate?« — »Ha, to je predrzno, ampak bodi: Jaz sem voditelj te in te struje.« — »Potem pa oprostite in zbogom — s službo ni nič.« Obrnil se je proti vratom. Gospodarju je bil človek všeč, zato ga je hotel pridržati in ga je vprašal: »Zakaj nič?« — »Zato, ker je pri vas mačka vedno na strehi.« — »Kako?« — »Da, tako: Vaša politika tačas ne uspeva in vi ste zato zmerom slabe volje. Doma kričite na ženo, a žena na otroke, le-ti name, jaz na službovanje, a te na mačko, ki je zato vedno na strehi, ker si ne upa v kuhinjo. Mi sluge poznamo te račune — zbogom!«

Zadnje vesti.

Koroška fronta.

LDU. Ljubljana, 7. maja 1919. Uradno poročilo ob 9. uri zjutraj: Dne 6. maja od desetih naprej so napadali Nemci naše postojanke vzhodno Guštajna z veliko premočjo z oklopnimi avtomobili in težko artiljerijo. Boj je trajal do treh popoldne, v katerem se je odlikovala z veliko hrabrostjo četa neustrašenega nadporočnika Malgaja, ki je padel za svojo domovino. Ker se je pritisk premoči nadaljeval, so se naše čete bojujoč umaknile proti Spod. Dravogradu.

Davek za samce.

LDU. Beograd, 6. maja 1919. Finančni minister je izdelal zakonsko predlogo o davku za samce. Zakonski načrt, ki bo predložen v najkrajšem času Narodnemu predstavništvu, določa obdačenje vseh samcev in vdovcev brez otrok v starosti od 25.—60. leta. Vsakdo izmed njih bo moral brez razlike plačevati letnega davka 240 dinarjev. Razentega pa bodo morali prizadeiti plačevati na leto doklade k vsem direktnim davkom in sicer v starosti od 30.—45. leta v izmeri 100%, od 25.—29. leta in od 46.—50. leta 50%, od 51.—60. leta pa 25%. Davek se bo začel pobirati začetkoma leta 1920. Minister vteteljuje svojo predlogo z razlogi pravičnosti plačevanja davkov.

Reško vprašanje v beogradskem min. svetu.

LDU. Beograd, 6. maja. »Svobodna Riječ« javlja, da se je razpravljalo na današnji seji ministrskega sveta o stališču naše vlade napram reškemu vprašanju ter sploh o konfliktu z Italijo in postopanju naše delegacije v Parizu pri podpisu miru. Vlada je sklenila priporočati delegatom, naj napno vse

sile, da bodo priznani kot delegati kraljevine SHS.

Kongres zadružnih organizacij.

LDU. Beograd, 6. maja. Vlada bo sklicala kongres vseh zadružnih organizacij v državi, ki naj skupno izdelajo načrt za čimvečjo povzdigo našega poljedelstva.

Povratek Jugoslovanov iz Amerike.

LDU. Beograd, 6. maja. Vlada se bavi z vprašanjem, kako bi bilo mogoče omogočiti povratek v domovino onim številnim Jugoslovanom, ki so se izselili v Ameriko.

Invalidski domovi v Jugoslaviji.

LDU. Beograd, 6. maja. Ministrski svet je sklenil osnovati v Beogradu, Zagrebu in Sarajevu invalidske domove po angleškem vzoru. V te domove bodo sprejemali invalide iz vojne 1912—1919 iz vseh delov Jugoslavije.

Dr. Korošec v Beogradu.

LDU. Beograd, 6. maja 1919. Ministrski podpredsednik dr. Korošec se je vrnil v Beograd s svojega potovanja po Bosni, Hercegovini in Dalmaciji.

Neobvezna ponudba:

Ia. svinjska mast, zajamč. čista, v sodih, kg K 34.—
Ia. paprika in suha slanina, v zabojih, kg K 34.—
Ia. soljena slanina in suho meso, v zabojih, kg K 30.—

franko Maribor.

Na malo 10—20 kg se cene za 3%, zvišajo.

Naročila sprejema pismeno (ali ustmeno od 11.—1. ure opoldne):

Agentura „Levante“, Maribor

Lutherjeva ulica 5 (dvorišče).

2—1

**Kislo vodo,
vino in sadjevec**

ima za prodati 5—3

ANDREJ OSET, p. Guštanj

Dne 1. maja se otvori pri OSETU gostilna, kjer se bo dobilo vedno topla in mrzla jedila, ter pivo in fina razna vina in „Pekrčan“.

**Čaj
Pecilni prašek
Vanilin sladkor
Pravi škrob**

Samo na debelo!

In drugo blago priporoča domače podjetje

Adria = Izdelki

(Filip Šibenik)

Ljubljana, Gosposka ul. 16

Samo na debelo!

Dopisi.

Iz Pesnice pri Mariboru. Pri progodrževalnemu odseku v Mariboru se nahaja neki prozni mojster Fischer, ki je bil nekaj občinski svetovalec v Mariboru, in je še sedaj eden najhujših pangermanskih eksponentov. Njemu dodeljeni delavci, ki ne zatajijo svoje slovenske narodnosti, so res usmiljenja vredni, kajti trpeti morajo res prave šikane, od strani tega pred stojnika. Ponovno se je nadalje tudi že prosilo, da bi se premenili nemški napisi na postaji Pesnica v slovenske. Ker pa spada to delo v resort g. Fischerja, je še danes vse pri starem. Je to tudi oni g. Fischer, ki je svojčas sumničil in naznanil tukajšnjega postajenačelnika, da je premalo nemško-nacionalen in da deluje v slovensko-krišćansko-socialnem duhu. Skrajni čas bi bil, da bi se dalo temu privandrancu potni list tja, kamor ga tako vleče.

Libeliče pri Labodi ob Dravi. Na Velikonono pri delu se je vršil pri nas jugoslovanski shod pod milim nebom. Popoldne se je vršila v šoli gledališka igra s petjem in godbo. — Shod je sklical Narodni svet za mežiško dolino. Shodu je predsedoval predsednik Narodnega sveta Andrej Oset, ki je pozdravil zborovalce ter govornike in dal besedo g. poslancu Smodeju. Drugi je govoril g. nadporočnik dr. Grablovič, tretji g. Rebek iz Celja in vojak g. Pavlica, ki je doma iz Gorice. H koncu je predsednik g. Andrej Oset še razložil, kako je Avstrija delala pred in med vojsko in kako so Nemci in Madžari obežali, morili in trpinčili Jugoslovane in da je bil skrajni čas, da smo se rešili teh nemških krivolokov. Popoldne pred veselico v šoli sta zopet govorila vojak Pavlica in Andrej Oset, ki sta spodbujala ljudi k čitanju slov. časopisov in narodni zavednosti in sta žela burno pohvalo. — Na shodu se je soglasno sprejela sledeča resolucija: Na shodu v Libeličah na Koroškem 21. aprila mnogoštevilni zborovalci navdušeno pozdravljamo svojega regenta Aleksandra in vladu združenih Slovencev, Hrvatov in Srbov ter pričakujemo, da bo naša armada rešila našo pod nemškimi bandami trpeče brate s tem, da takoj zasede vse slovensko ozemlje na Koroškem in naš Celovec. Protestiramo zoper nemško in italijansko zvezo in grabežljivost in požrljivost po naši zemlji. — Vojaštvo ki je bilo duša obema krasnima prireditvama, gre na čast, posebno ker je večinoma vojaštvo igralo lepo uspelo igro »Ne kliči vraga«. Pevci, večina sami vojaki, so pod spretnim vodstvom g. nadučitelja zapeli same krasne narodne pesmi. Libeliče so 1/4 ure od Labode tik fronte in že 11 let ni bilo tam nobenega shoda in sploh nobene prireditve. Na Koroškem nas čaka veliko dela.

Kino-aparat

zelo sposoben za gostilno ali kakšnega invalida proda Vincenc Simončič, mehanična delavnica, Sv. Urban pri Ptuj.

Pridnega učenca

zmožnega slovenskega in nemškega jezika, sprejme 5—3

M. Macher, steklar

Maribor, Edmund Schmidova ul. 3

Pridnega, močnega in zdravega

hlapca za skladišče

sprejme takoj proti dobremu plačilu špeci-risjska trgovina M. Berdajs, Maribor, Sofijin trg št. 1 3—3

Knjigarna in veletrgovina papirja Vilko Weixl Maribor, Glavni trg 22

priporoča sledeče knjige:

J. Jurčič, Zbrani spisi, broš. 12.—, vez. 17.—
F. Golar, Rožni grm, „ 5.—, „ 7.—
Dr. B. Derč, Dojenček, „ 3/20
F. Juvanič, Učna knjiga francoskega jezika, I. in II. del, broš., po K 4/40
E. Novak, Slov. stenografija, broš. K 5/50, po pošti od 50 v—1 K več.

Šolske knjige za ljudske šole, vse vrste ki se nahajajo v ljubljanski založbi.

Razglednice od proslavljenja Zrinskega in Frankopana v Mariboru, ter od proslavljenja 1. majnika Cirilica, pisana in tiskana, po 30 vin., s pošto 5 vin. več.

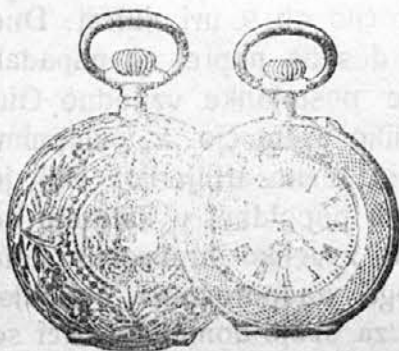
Musikalije in pesmi. 3—1

Vreče, sodov in steklenice

kupita vsako množino Jerausch & Gerhold, Maribor, Stolni trg 2. 10—4

Pisalni stroj

se kupi. Cenjene ponudbe pod „Stroj“ na anončno ekspedicojo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3/I.

Priporočam cni. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur, velika izbira v zlatini in srebrnini, popravila različnih ur in gramofonov izvršujem dobro in po nizkih cenah.

Lovrenc Stojec, urar, Maribor
Tegetthoffova cesta št. 30.

Brata Vošnjak

PTUJ

Trgovina z usnjem, čevlji in surovimi kožami.

Elegantni box calf in chevreaux čevlji. — Fini čevlji iz črne in rujave telefine. — Navadni čevlji iz rujave kravine, podplatni in podpetni cveki, drete, platno.

Kako obrestujem najbolje moje premoženje?

Vsak si zagotovi 3% obresti

s tem

da sklene življenjsko zavarovanje!

Kdor na primer vplača danes K 837/40, dobi po preteku 6 let vplačani znesek z 3% obrestmi, t. j. natančno K 1000— v gotovini izplačan. Med tem časom bil je tudi zavarovan za slučaj smrti.

Natančna pojasnila daje in sprejema za zavarovanja

3—3

zavarovalni oddelek

sklada za vojaške vdove in sirote

Ekspozitura Maribor.

A. Vertnik

trgovina z mešanim blagom in premogom

Sodnijska ulica 17

priporoča se občinstvu.

Agitirajte za „Mariborskega Delavca“ in med prijatelji našega tiska za „Tiskovno zadrugo“ v Mariboru.

Raznašalci časopisov

invalidi, dobe lep zaslužek. Zglase naj se v upravnistvu „Mariborskega delavca“.

Somišljeniki!

Zahtevajte po vsih gostilnah, kavarnah in brivnicah „Mariborskega delavca“!

„Mariborski delavec“

se prodaja v Mariboru v sledečih trgovinah in tobakarnah:

Weixl Vilko, Glavni trg
Glavna trafika, Glavni trg
Ortner Jožef, Schmidov trg 2
Weixl Ivanka, Gosposka ulica
Mahalka J., „
Czadnik L., Stolna ulica
Specijalna trafika, Grajska ulica
Handl Karolina, Tegetthoffova cesta
Pristernik Mar., „
Schifko Terezija „
Schifko Marija, Melje „
Pichler Ana, „
Jurko Marija, Koroška cesta
Lackner J., Vitrinjska ulica
Kos A., Marijna ulica (pri sodniji)
Scheidbach H., Magdalenski trg
Nerath F., Magdalena, Franc Jož. ul.
Kresnik Ana, „
Majer J., Pobrežje, Brezka cesta 21
Jarc Jožefa, Glavni kolodvor
Leber F., Koroški kolodvor